

Rostlinné populace,
rostlinná společenstva

Populace - *soubor jedinců jednoho druhu, vyskytující se na určitém stanovišti a jsou stejného genetického původu*

ZNAKY POPULACE

- ❖ **roste**
- ❖ **produkuje biomasu**
- ❖ **hustota**
- ❖ **natalita**
- ❖ **mortalita**
- ❖ **struktura**

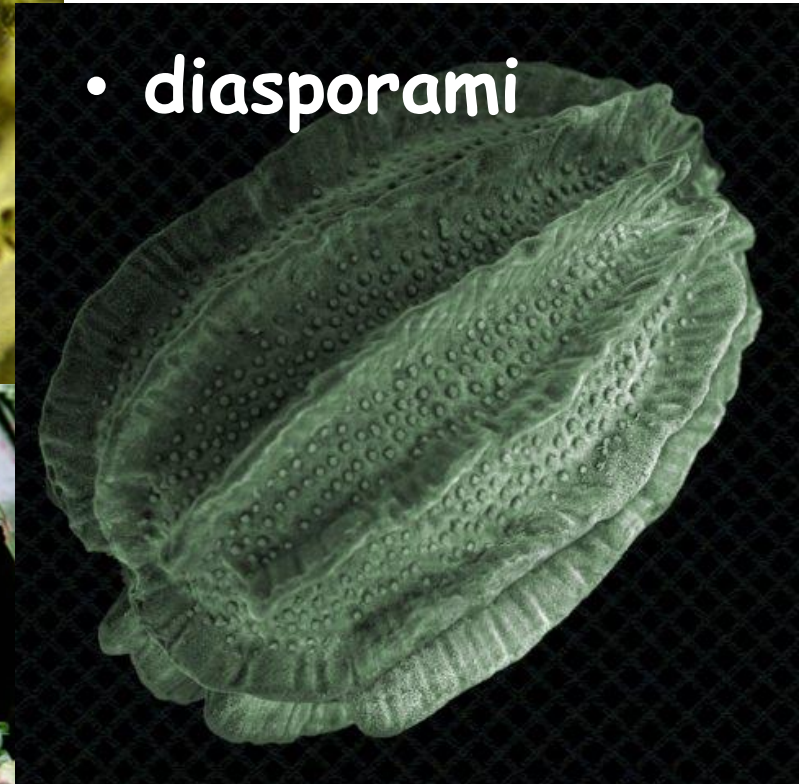

Vznik rostlinné populace

- dělení buněk

- diasporami

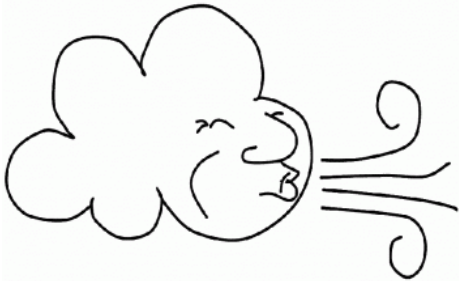

- vegetativně

Šíření populací

- pomocí diaspor - části rostliny, které se podílí na jejím rozšiřování a jsou schopny dorůst do nového jedince (*co vše může být diaspora?*)
- způsob šíření diaspor

atd.

Semena - typ diaspor

- **semenná banka** - banka živých semen v půdě
- počet semen mnohonásobně převyšuje počet vzrostlých jedinců
- **dormance** - různá délka
 - několik týdnů (vrba)
 - 10 let (Merlík bílý)
- klíčí až po porušení dormance změnou vnějších podmínek
- možnosti obnovy stanovišť, ze kterých vymizely některé druhy rostlin

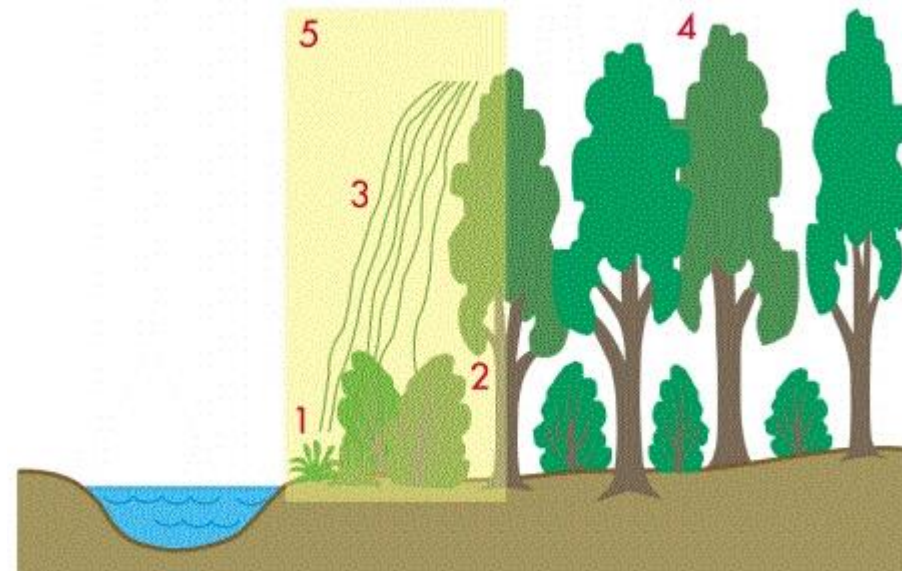
Společenstvo (biocenóza)

- živá část ekosystému
- rostlinné společenstvo = *fytocenóza*
 - soubor populací různých rostl. taxonů
 - charakteristická struktura, druhová skladba

ekoton - okrajové společenstvo vznikající na hranicích dvou různých společenstev

(*uved'te příklad*)

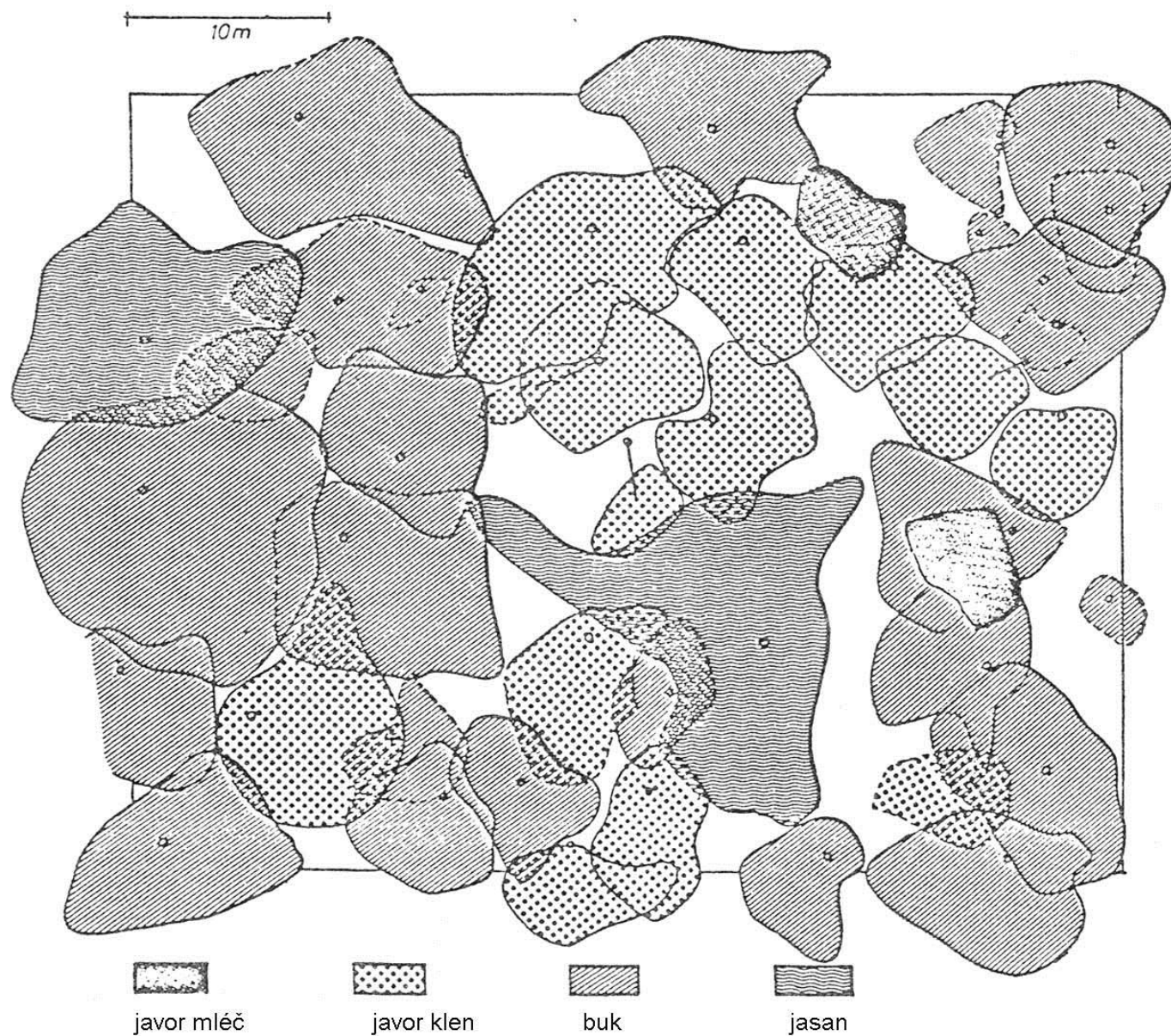
- okrajový efekt,
- charakteristický druhovou pestrostí

Struktura společenstva

- **Vertikální (patrovitost)**
 - př. patro stromové, keřové, bylinné, mechové
 - **Horizontální**
 - rozmístění populací na půdním povrchu
 - některé druhy málo jedinců jiné husté pokrytí
- Zápoj – povrch půdy (%), krytý vegetací při její souvislé projekci**

Korunová projekce smíšeného 125letého listnatého porostu

Vztahy mezi rostlinami ve společenstvu

kompetice – konkurenční vztahy

- mezidruhová konkurence x vnitrodruhová

mutualismus – zahrádkářská praxe (cibule-mrkev)

epifytismus (lišejníky)

prazitismus

- hemiparazitismus (jen anorg. l.)
 - jmelí
- holoparazitismus (i org. l.)
 - kokotice

Společenstva naší krajiny

Lesní společenstva

- a) olšiny
- b) lužní lesy
- c) teplomilné doubravy
- d) dubohabrové lesy
- e) kyselé doubravy
- f) bučiny
- g) sut'ové lesy
- h) horské smrčiny

OLŠINY

- zamokřená stanoviště
- významně ohroženy odvodňováním krajiny

LUŽNÍ LESY

- několik typů
- periodické záplavy nebo vysoce položená hladina podzem. vody (Polabí, Poodří...)
- vrbo-topolové luhy, jilmové doubravy, údolní luhy

Dub letní (*Quercus robur*)

botanika.borec.cz

© Jan Kubík

TEPLOMILNÉ DOUBRAVY

- pahorkatiny nejteplejších oblastí ČR
- druhově bohaté bylinné patro

DUBOHABROVÉ LESY

- teplejší pahorkatiny ČR

KYSELÉ DOUBRAVY

- pahorkatiny, kyselé půdy
- druhové málo bohaté

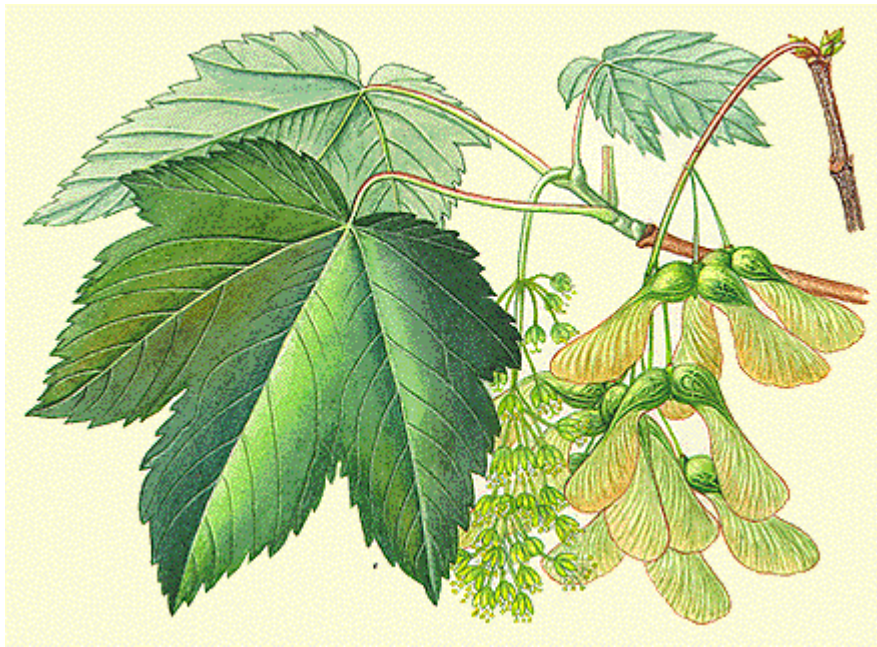
BUČINY

- podhorské a horské stupně
- květnaté bučiny (buk, jedlé, javor klen, mařinka vonná)
- bikové bučiny (bika hajní, borůvka, šťavel kyselí)-chudé bylinné patro

SUŤOVÉ LESY

- kamenité svahy, až horské polohy
- javor klen, mléč; jilm drsný, jasan, kakost smrdutý, vlaštovičník větší

HORSKÉ SMRČINY

- vyšší horské polohy, navazuje na porosty bučin
- poškození v pohraničí (monokultury)
- smrk, jeřáb, kapradiny

NELESNÍ SPOLEČENSTVA

SPOLEČENSTVA VOD A MOKŘADŮ

- druhově chudá
- rostliny volně plovoucí či vzplývající na hladině i rostliny kořenující ve dně
- nejznámější spol.: rákosiny (rákos, orobince, zevary)

SPOLEČENSTVA RAŠELINIŠŤ

- v horských a podhorských polohách
- kyselý podklad
- rašeliniště vrchovištního typu (vrchoviště)
 - zásobovány jen srážkovou vodou
 - rašeliníky (částečně se rozkládají a hromadí)
 - výskyt: Šumava, Krkonoše, Krušné Hory, Jizerské Hory, Jeseníky

SPOLEČENSTVA LUK A PASTVIN

- náhradní společenstva lesů -> kvůli hospodářským zásahům (kosení, pastva, hnojení, dosívání)
- louky:
 - **pcháčové**
 - vlhké louky na úživných půdách
 - pcháče, blatouch bahenní, přeslička bahenní

- ovsíkové
 - středně vlhké
 - živinami dobře zásobené půdy
 - od nížin po podhorské polohy
 - ovsík vyvýšený, srha říznačka, jetel luční

- **trojštětové**
 - horské polohy
 - trojštět žlutavý, hadí kořen větší

XEROTERMNÍ TRAVINNÁ SPOLEČENSTVA

- teplá a suchá stanoviště, výslunní svahy
- bělozářka větvitá, sveřep vzpřímený

Zdroje:

- <http://cs.wikipedia.org/wiki/Diaspora>
- botanika.bf.jcu.cz/suspa/vyuka/materialy/populac/Vlachov.doc
- <http://www.priroda.cz/slovník.php?detail=332>
- http://www.kbi.zcu.cz/OB/studium/ekro/ekro_06.php
- www.eprojekt.gjs.cz
- <http://www.voderek.cz/prirodopis/prirodopis7/vyssirost3.pdf>
- old.icm.uh.cz/soubor.py/FIL9002